

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 281/2025-124

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] proti postupu Okresného súdu Nové Zámky v konaniach vedených pod sp. zn. 18C/62/2018, sp. zn. 13C/72/2018 a sp. zn. 18C/59/2020 a jeho uznesení č. k. 18C/59/2020-808 z 11. apríla 2024, proti postupu Krajského súdu v Nitre a jeho listu sp. zn. SprS/4009/23 z 20. júna 2023 a listu sp. zn. 1SprS/4016/2023 z 8. apríla 2024, proti postupu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a jeho rozhodnutiu č. 17552/2023/151 z 8. augusta 2023 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/168/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 17. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 13C/72/2018 a sp. zn. 18C/59/2020. Súčasne žiada prikázať okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/59/2020 „*konal bez zbytočných prietahov a v súlade so zákonom a rozhodol vo veci v čo najkratšom termíne*“ a navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie 7 000 eur. Zároveň ústavnému

súdu doručil žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom spolu s potvrdením o jeho osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

2. V doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 25. augusta 2023 sa navyše domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 a ods. 4, čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 2 a čl. 12 ústavy a práv podľa čl. 13 a čl. 14 dohovoru a podľa čl. 47 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta EÚ“) postupom a rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré žiada zrušiť, ako aj postupom a listom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. SprS/4009/23 z 20. júna 2023, ktoré žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a zároveň „zakázať krajskému súdu pokračovať v porušovaní v petite sťažnosti označených základných práv a slobôd sťažovateľa“.

3. V doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 3. decembra 2023 sa navyše domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/62/2018.

4. V doplnení doručenom ústavnému súdu 9. mája 2024 znova rozšíril petit ústavnej sťažnosti a navyše sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv, ako aj práv svojej matky, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a to okrem práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj „práva vlastníť majetok a práva na jeho ochranu podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Protokolu č. 1 k dohovoru v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 1 a čl. 3 listiny a čl. 14 a čl. 1 Protokolu č. 12 a práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, čl. 10 ods. 2 listiny a čl. 8 dohovoru“ postupom okresného súdu vo všetkých troch napadnutých konaniach, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/168/2022. Ďalej sa domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 a ods. 4, čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 2 a čl. 12 ústavy a práv podľa čl. 13 a čl. 14 dohovoru a podľa čl. 47 ods. 1 a 2 charty „rozhodnutím/oznámením“ krajského súdu sp. zn. 1SprS/4016/2023 z 8. apríla 2024, ako aj porušenia základného práva na prístup k súdu a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 18C/59/2020-808 z 11. apríla 2024, ktorým bol zaviazaný zložiť preddavok na znalecké dokazovanie v sume 250 eur. Navyše žiada prikázať najvyššiemu súdu konať v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/168/2022 bez zbytočných prietáhov a priznať mu od najvyššieho súdu finančné zadost'učinenie 1 000 eur a ďalej žiada zrušiť upovedomenie krajského súdu z 8. apríla 2024 v správnom konaní sp. zn. 1SprS/4016/2023.

5. V podaní doručenom ústavnému súdu 15. novembra 2024 doplnil svoju ústavnú sťažnosť o nové skutočnosti týkajúce sa namietaných konaní, najmä pokiaľ ide o zamietnutie jeho návrhu na rozšírenie žalobných nárokov uznesením okresného súdu č. k. 18C/59/2020-951 zo 17. júla 2024, ale aj zrušenie uznesenia č. k. 18C/59/2020-808 z 11. apríla 2024 v časti, ktorou mu bola uložená povinnosť zložiť preddavok na znalecké dokazovanie (uznesením č. k. 18C/59/2020-849 z 30. apríla 2024).

6. V podaní doručenom ústavnému súdu 25. marca 2025 opakovane žiada o ustanovenie právneho zástupcu a žiada o urýchlené rozhodnutie o jeho ústavnej sťažnosti aj s ohľadom na svoje zdravotné ťažkosti, ale aj matkin vyšší vek a ich zlú sociálnu situáciu.

7. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti, jej doplnení a príloh vyplýva, a ústavnému súdu je to známe aj z jeho vlastnej rozhodovacej činnosti, že medzi sťažovateľom a pani [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná“) došlo k viacerým sporom týkajúcim sa neoprávneného užívania nehnuteľnosti, ktorú sťažovateľ nadobudol v dobrovoľnej dražbe konanej 30. augusta 2018.

8. Ako už ústavný súd konštatoval v uznesení (o odmietnutí inej ústavnej sťažnosti sťažovateľa) č. k. I. ÚS 569/2023-114 z 9. novembra 2023, pred okresným súdom prebiehalo pod sp. zn. 18C/62/2018 konanie o určenie neplatnosti dražby, ktoré bolo právoplatne skončené zamietnutím žaloby [REDAKOVANÉ], a to rozsudkom okresného súdu zo 6. marca 2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo 7. decembra 2021 a v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu č. k. 8Co/17/2022-683 z 31. marca 2022. [REDAKOVANÉ] podala proti predmetnému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2Cdo/168/2022 z 30. mája 2024, právoplatným 18. júla 2024, odmietol a žalovaným (teda aj sťažovateľovi) priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

9. Konanie o vypratanie nehnuteľnosti iniciované sťažovateľom 12. novembra 2018 a vedené pod sp. zn. 13C/72/2018 bolo skončené zmierom uzatvoreným medzi stranami sporu a schváleným okresným súdom, a to uznesením z 15. februára 2023, právoplatným 17. februára 2023, v zmysle ktorého je žalovaná povinná vypratať predmetnú nehnuteľnosť najneskôr do 31. augusta 2023. Uznesenie okresného súdu o výške náhrady trov konania vydané vyšším súdnym úradníkom č. k. 13C/72/2018-473 z 21. marca 2023 nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2023 v spojení s uznesením okresného súdu vydaným sudcom č. k. 13C/72/2018-492 z 12. apríla 2023.

10. Pokiaľ ide o konanie vedené pod sp. zn. 18C/59/2020, zo súdneho spisu, ktorý si ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti vyžiadal, vyplýva, že žaloba sťažovateľa o zaplatenie sumy 26 400 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia a z titulu škody proti [REDAKOVANÉ] bola súdu doručená 28. augusta 2020. Okresný súd vec predbežne prejednal 20. júla 2021 a následne na pojednávaní konanom 12. októbra 2021 žalobu rozsudkom zamietol a návrhu sťažovateľa na prerušenie konania nevyhovel. Okresný súd mal preukázané, že v konaní o určenie neplatnosti dražby bolo neodkladným opatrením (uznesením zo 6. februára 2019, vykonateľným 12. februára 2019, pozn.) sťažovateľovi uložené strpieť užívanie nehnuteľnosti žalovanou do právoplatného skončenia veci samej vedenej pod sp. zn. 18C/62/2018, a teda že žalovaná neužíva nehnuteľnosť bez právneho dôvodu, preto nie je sťažovateľov nárok daný a vzhľadom na to sa nezaoberal ani výškou uplatneného nároku.

11. Krajský súd, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa, uznesením č. k. 12Co/44/2022-318 z 3. marca 2023 predmetný rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sťažovateľ síce podal svoju žalobu predčasne, t. j. za platnosti nariadeného neodkladného opatrenia v súvisiacej veci, ale zamietnutie žaloby by bolo možné považovať za nehospodárne a formalistické, preto mal súd prvej inštancie vyhovieť návrhu sťažovateľa a konanie prerušiť do právoplatného skončenia sporu o neplatnosť dražby, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu o nároku podľa § 340 ods. 1

Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Tiež zdôraznil, že sťažovateľom uplatnený nárok pokrýva aj obdobie od 1. septembra 2018 do 11. februára 2019, počas ktorého neodkladné opatrenie nariadené nebolo, a súd prvej inštancie túto skutočnosť vôbec nezohľadnil. Spis bol v súvislosti s rozhodovaním o odvolaní krajskému súdu predložený od 28. apríla 2022 do 28. marca 2023.

12. Po vrátení veci okresný súd rozhodoval o návrhu sťažovateľa z 31. marca 2023 na zmenu žaloby (rozšírením) a na vydanie neodkladného opatrenia a na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorému návrhu súd uznesením z 19. apríla 2023 vyhovel, zmenu žaloby pripustil a nariadil neodkladné opatrenie a zabezpečovacie opatrenie v tam uvedenom znení. Proti predmetnému uzneseniu žalovaná podala 27. apríla 2023 odvolanie a v časti, v ktorej nebolo návrhu vyhovené, sa 4. mája 2023 odvolal aj sťažovateľ. Po opakovanom vzájomnom vyjadrení strán sporu k podaným odvolaniam bol spis 4. augusta 2023 predložený krajskému súdu, ktorý uznesením č. k. 5Co/57/2023-688 z 31. augusta 2023 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti potvrdil a v časti zrušil a v rozsahu zrušenia mu vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Spis bol okresnému súdu vrátený 13. septembra 2023 a okresný súd následne uznesením z 9. novembra 2023, právoplatným 28. novembra 2023, zastavil konanie v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže žalovaná sa z predmetnej nehnuteľnosti vystažovala 31. augusta 2023 v zmysle (v súvisiacom konaní) schváleného zmierného a sťažovateľ v nadväznosti na to vzal svoj návrh späť. V ďalšom slede došlo 7. februára 2024 k prerozdeleniu veci novej zákonnej sudkyňi. Dňa 10. apríla 2024 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo nariadené znalecké dokazovanie na účel určenia náhrady za užívanie nehnuteľnosti. Uznesením z 11. apríla 2024 (sťažovateľom namietané uznesenie, pozn.) bol ustanovený súdny znalec a súd zároveň zaviazal strany sporu zložiť preddavok na znalecké dokazovanie. Uznesením z 30. apríla 2024 súd zrušil svoje uznesenie z 11. apríla 2024 v časti, ktorou bola sťažovateľovi uložená povinnosť zložiť preddavok na znalecké dokazovanie, keďže je v celom konaní oslobodený od súdnych poplatkov. Po vrátení veci od znalca okresný súd rozhodoval o návrhu sťažovateľa zo 6. júna 2024 na zmenu žaloby (rozšírením) a na pripustenie účastníkov na strane žalovaného, a tento návrh súd uznesením zo 17. júla 2024 zamietol.

14. V rámci ďalšieho priebehu konania sťažovateľ (aj žalovaná) podával niekoľko ďalších vyjadrení k predmetu sporu a po ich vzájomnom doručení súd určil termín pojednávania na 22. január 2025. Termín bol ale zrušený, pretože sťažovateľ 1. januára 2025 doručil súdu námietku zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ako aj predsedu a podpredsedu krajského súdu. Spis bol preto 16. januára 2025 predložený krajskému súdu, ktorý ho listom sp. zn. 12NcC/1/2025 z 20. januára 2025 (sťažovateľ ho namietal a ústavný súd vec preskúmal v konaní o ústavnej sťažnosti sp. zn. I. ÚS 230/2025, pozn.) vrátil bez rozhodnutia, keďže uplatnená námietka zaujatosti nespĺňa zákonom požadované náležitosti. Súd znova určil termín pojednávania na 12. marec 2025, ale aj tento termín bol zrušený, pretože sťažovateľ podaním zo 4. februára 2025 navrhol prikázať vec inému súdu (Okresnému súdu Galanta). V nadväznosti na to bola 4. marca 2025 vypracovaná predkladacia správa na najvyšší súd, kde vec došla obratom a bola jej pridelená sp. zn. 8Ndc/6/2025.

15. Vzhľadom na tvrdenú nečinnosť súdu sťažovateľ podal 22. marca 2023 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/59/2020. Sudkyňa poverená plnením

úloh predsedu okresného súdu vo svojej odpovedi z 21. apríla 2023 ju po prešetrení veci označila za neopodstatnenú vzhľadom na to, že všetky procesné úkony vrátane vydaných rozhodnutí boli vykonávané plynulo a bez prieťahov.

16. Sťažovateľ svojou opakovanou sťažnosťou z 25. apríla 2023 vyjadril nespokojnosť s postupom súdu, ako aj s vybavením jeho sťažnosti z 22. marca 2023, pričom sudkyňa poverená plnením úloh predsedu okresného súdu vo svojej odpovedi z 25. mája 2023 opakovane zdôraznila, že nie je oprávnená hodnotiť alebo meniť procesný postup súdu a konajúceho sudcu.

17. Dňa 23. mája 2023 sťažovateľ podal predsedovi krajského súdu žiadosť o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti predsedom okresného súdu, ktorý v odpovedi sp. zn. SprS/4009/23 z 20. júna 2023 konštatoval, že procesné úkony sú zákonným sudcom vykonávané priebežne a neboli zistené žiadne väčšie časové odstupy majúce za následok vznik prieťahov ani zrejma nesústredenosť sudcu, a preto uzavrel, že žiadosť sťažovateľa je nedôvodná.

18. Dňa 25. júla 2023 sťažovateľ podal podnet ministerstvu označený ako „*žiadosť o prešetrenie vybavenia mojej sťažnosti predsedom krajského súdu a okresného súdu a preskúmanie zákonnosti postupu konajúceho sudcu...*“ a zároveň žiadal ministra spravodlivosti podať disciplinárny návrh na sudcu konajúceho v jeho veci.

19. Dňa 3. augusta 2023 právna zástupkyňa sťažovateľa v jeho mene doručila okresnému súdu (a na vedomie aj ministerstvu) jeho „*Opakovanú sťažnosť*“ z 1. augusta 2023 na prieťahy v konaní sp. zn. 18C/59/2020 v spojení s konaním sp. zn. 18C/62/2018 spolu so žiadosťou o podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania proti konajúcemu sudcovi a vznesenie námietky zaujatosti proti nemu „*pre jeho svojvoľný a arbitrárny, teda nezákonný postup pri rozhodovaní vo veciach vedených pod sp. zn. 18C/62/2018 a 18C/59/2020*“.

20. Ministerstvo v odpovedi č. 17552/2023/151 z 8. augusta 2023 poukázalo jednak na svoju odpoveď sťažovateľovi na jeho predošlé podanie z 9. septembra 2022, formulovanú v liste č. 20360/2022/151 z 18. októbra 2022, a zdôraznilo, že procesný postup ani rozhodovacia činnosť sudcu nemôžu byť predmetom disciplinárneho konania. Ďalej sťažovateľa upozornilo s odkazom na § 67 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), že na preskúmanie prešetrenia vybavenia jeho sťažnosti predsedom krajského súdu nie je ministerstvo príslušné a opak by bol popretím dvojinstančnosti sťažnostného konania.

21. Sudkyňa poverená plnením úloh predsedu okresného súdu vo svojej odpovedi zo 17. októbra 2023 zhrnula všetky dovtedajšie procesné úkony súdu a formulovala presvedčenie, že v konaní sp. zn. 18C/59/2020 vzhľadom na zložitosť veci a početné vyjadrenia strán sporu nedochádza k prieťahom, a opakovanú sťažnosť označila za neopodstatnenú. Súčasne vyjadrila pochopenie pre nespokojnosť sťažovateľa, ale podotkla, že zrušenie alebo zmena rozhodnutia súdu prvej inštancie zo strany nadriadeného súdu nemôže bez ďalšieho znamenať také pochybenie, z ktorého by vyplývala disciplinárna zodpovednosť vo veci konajúceho sudcu. Zhrnula, že vo veci nie sú splnené podmienky na podanie disciplinárneho návrhu voči zákonnému sudcovi ani podmienky na preskúmanie vznesenej námietky zaujatosti z jej pozície.

22. Dňa 18. novembra 2023 sťažovateľ podal predsedovi krajského súdu žiadosť o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti predsedníčkou okresného súdu (v tom čase sudkyňou poverenou plnením

úloh predsedu okresného súdu, a to odpoveďou zo 17. októbra 2023, pozn.), ktorý ju v odpovedi sp. zn. 1SprS/4016/2023 z 8. apríla 2024 vyhodnotil ako neopodstatnenú z dôvodu správneho vybavenia jeho sťažnosti. Vzhľadom na to, že v tom čase nebolo ešte právoplatne rozhodnuté o trovách konania vo veci sp. zn. 18C/62/2018, bolo v predmetnej veci podpredsedom krajského súdu prijaté opatrenie, a to založením dohľadu veci v mesačných intervaloch. Obdobne bol nariadený dohľad aj vo veci vedenej pod sp. zn. 18C/59/2020 vzhľadom na jej reštančný charakter.

II.

Argumentácia sťažovateľa

23. Proti postupu okresného súdu v troch samostatných, ale navzájom skutkovo a právne súvisiacich konaniach sťažovateľ podal bez právneho zastúpenia ústavnú sťažnosť, pričom svoje námietky formuluje veľmi obsiahlo (ústavná sťažnosť s jej doplneniami má bez príloh vyše sto strán). Vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 18C/62/2018 (o neplatnosť opakovanej dobrovoľnej dražby) uvádza, že toto stále prebieha, a to viac ako šesť rokov, pričom o trovách konania nebolo dosiaľ rozhodnuté. Ďalej tvrdí, že konanie sp. zn. 13C/72/2018 (o vypratanie nehnuteľnosti) trvalo viac ako štyri roky a konanie sp. zn. 18C/59/2020 (o vydanie bezdôvodného obohatenia) prebieha napriek absentujúcej právnej a skutkovej zložitosti takmer päť rokov iba na prvom stupni. Poukazuje na podľa neho neefektívny a nezákonný postup okresného súdu, ktorým mali byť spôsobené zbytočné prieťahy.

24. V podstatnom namieta, že okresný súd vo všetkých troch konaniach, ktorých bol, resp. stále je sťažovateľ účastníkom, svojvoľným a arbitrárnym spôsobom napomáha žalovanej predlžovať protiprávny stav a podporuje jej účelové konanie a snahu oddialiť plnenie jej povinností, ktoré jej zo zákona vyplývajú, a tým oddaľuje konečné spravodlivé rozhodnutie ich sporov.

25. Ústavná sťažnosť je predovšetkým založená na tvrdení sťažovateľa o svojvoľnom, arbitrárnom a neodôvodnenom postupe konajúceho sudcu, v dôsledku čoho došlo k zbytočným prieťahom od začiatku sporu v roku 2018 a jeho opakovaným svojvoľným postupom dochádza k prehlbovaniu už vzniknutých prieťahov v jednom z namietaných konaní (o vydanie bezdôvodného obohatenia), ktoré sa začalo podaním žaloby v auguste 2020 a dosiaľ nie je právoplatne skončené.

26. Podľa názoru sťažovateľa z odôvodnenia zrušujúceho uznesenia krajského súdu vyplýva, že postup a rozhodnutie okresného súdu (sudcu) je nedostatočne odôvodnené, formalistické, neehospodárne, a teda nezákonné a porušujúce práva sťažovateľa z pohľadu čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Namieta svojvoľný výklad a aplikáciu zákonného predpisu (§ 340 ods. 1 CSP) okresným súdom (sudcom) a jeho ignorovanie sťažovateľových námietok.

27. Podľa sťažovateľa okresný súd v neposlednom rade neprimeranou dĺžkou sporu o vydražené nehnuteľnosti vo všetkých troch konaniach svojím postupom a rozhodovaním umožnil druhej strane konania dlhodobo protiprávne zasahovať do jeho práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

28. Sťažovateľ poukazuje na to, že spor o vydanie bezdôvodného obohatenia (sp. zn. 18C/59/2020) vedie ten istý sudca, ktorý rozhodoval aj vo veci sp. zn. 18C/62/2018 (o neplatnosť opakovanej dobrovoľnej dražby) a ktorý aj s poukazom na dĺžku tohto konania zapríčinenú jeho opakovaným

svojvoľným a nezákonným postupom (v rozpore s Civilným sporovým poriadkom) mal mať spis v dostatočnom rozsahu a hĺbke naštudovaný. Okrem toho z dôvodu, že ide o bežnú a častú agendu všeobecných súdov a vzhľadom na skutočnosť, že bol sťažovateľ vo všetkých predošlých konaniach (o neplatnosť dražby, o vypratanie nehnuteľností) v plnej miere úspešný, je faktická a skutková zložitosť sťažnosťou napádanej veci podľa neho nízka.

29. V spore o vydanie bezdôvodného obohatenia sťažovateľ namieta aj postup zákonného sudcu, ktorý vyhovel podľa neho oneskorenému a účelovému návrhu žalovanej a pripustil dôkaz „*zjavne zneužívajúci právo*“ (posudok znalca).

30. V rámci podpory svojej argumentácie poukazuje na postup krajského súdu a ministerstva v súvislosti s prešetrovaním postupu okresného súdu pri vybavovaní jeho sťažností na prietahy v konaní predsedníčkou okresného súdu a namieta, že krajský súd a ministerstvo jeho žiadosť ako opravný prostriedok riadne nevybavilo a nevykonalo žiadnu nápravu, ktorá by viedla k odstráneniu porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

31. V ďalšej časti ústavná sťažnosť smeruje aj proti rozhodnutiu okresného súdu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia z 11. apríla 2024, ktorým bol sťažovateľ zviazaný zložiť preddavok na znalecké dokazovanie v sume 250 eur, čím je podľa neho popieraná podstata práva na spravodlivý proces a práva vlastniť majetok, keďže bol v celom konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov.

32. Napokon namieta aj postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/168/2022 (dovolacie konanie v spore o neplatnosť dražby, pozn.), ktorého dĺžka takmer dva roky je podľa neho neprimeraná.

33. Vo vzťahu k porušeniu práv jeho matky sťažovateľ uvádza, že mu záleží na tom, aby sa ako osoba vyššieho veku a s početnými zdravotnými ťažkosťami „*dožila spravodlivosti*“, keďže predmet sporov jej prináleží v rovnakej miere, ak nie vyššej ako jemu, a jej práva sú neprimeranou dĺžkou konaní tiež porušované.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

34. Prv než ústavný súd pristúpil k predbežnému prerokovaniu ústavnej sťažnosti, považoval za potrebné ozrejmiť, že sťažovateľ v inej (neskôr podanej) ústavnej sťažnosti vzniesol námietku zaujatosti sudcov ústavného súdu JUDr. Baricovej, JUDr. Kaššáka, JUDr. Maďara, JUDr. Šorla, JUDr. Straku, JUDr. Vernarského, JUDr. Molnára, JUDr. Szigetiho a že ústavný súd sa s touto námietkou vysporiadal v uznesení sp. zn. IV. ÚS 128/2025 z 25. marca 2025. V jeho dôvodoch poukázal na § 50 ods. 2 a § 51 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) s tým, že námietkový (trojčlenný) senát nebolo možné vytvoriť z dôvodu vznesenia námietky zaujatosti účastníkom konania proti viacerým sudcom ústavného súdu, preto boli nevyhnutne splnené podmienky podľa § 51 ods. 2 druhej vety zákona o ústavnom súde a o veci samej rozhodol senát ústavného súdu v pôvodnom zložení (bližšie pozri body 23 – 25 uznesenia ústavného súdu). Rovnaký princíp ústavný súd uplatnil aj v aktuálne prejednávanej veci.

35. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutých konaniach okresného súdu, a to v konaní o určenie neplatnosti dražby, v ktorom mal sťažovateľ postavenie žalovaného, a v konaniach o vypratanie nehnuteľnosti a o vydanie bezdôvodného obohatenia, v ktorých vystupoval na strane žalobcu.

36. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. To znamená, že ešte pred tým, ako sa ústavný súd môže začať zaoberať materiálnou stránkou veci, je vždy povinný preskúmať formálne (procesné) náležitosti ústavnej sťažnosti. Z toho vyplýva, že iba v prípade, ak ústavná sťažnosť spĺňa všetky zákonom ustanovené formálne a obsahové náležitosti a predpoklady, môže sa ňou ústavný súd zaoberať aj z hľadiska jej vecnej stránky.

37. V úvode ústavný súd uvádza, že napriek prítomnosti obsahových nedostatkov ústavnej sťažnosti sťažovateľa, najmä ide o absenciu ústavnoprávnej argumentácie v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona ústavnom súde, prihliadol na skutočnosť, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez právneho zastúpenia, pričom zároveň o ustanovenie právneho zástupcu požiadal. Vychádzajúc z materiálnej koncepcie ochrany základných práv sťažovateľa, ako aj z potreby posúdenia, či v prejednávanej veci nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd pristúpil k vecnému posúdeniu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti (porov. I. ÚS 491/2023, I. ÚS 225/2023).

38. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

39. Pojem „zbytočné prietahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 401/2022). V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania

(rovnaké závery ústavný súd vyslovil tiež napr. v I. ÚS 19/00, I. ÚS 57/01 alebo III. ÚS 199/02, I. ÚS 219/2022).

40. Ústavný súd ďalej odkazuje na svoju judikatúru, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, I. ÚS 149/02, III. ÚS 92/03, III. ÚS 359/08, II. ÚS 118/2014.) a že ani ojedinelá nečinnosť príslušného súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie tohto základného práva (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06, IV. ÚS 513/2020).

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 18C/62/2018:

41. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, III. ÚS 71/2018). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03).

42. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z toho, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06). Táto prax ústavného súdu bola odobrená aj Európskym súdom pre ľudské práva vo viacerých konaniach vedených proti Slovenskej republike, napr. Obluk proti Slovensku, bod 61, resp. Mazurek proti Slovensku z 3. 3. 2009 k sťažnosti č. 16970/05.

43. Ako už bolo uvedené, sťažovateľom napadnuté konanie o určenie neplatnosti dražby, v ktorom bol žalovaným, bolo právoplatne skončené zamietnutím žaloby, a to rozsudkom zo 6. marca 2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo 7. decembra 2021 a v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu z 31. marca 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. mája 2022.

44. Vzhľadom na to je potrebné konštatovať, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti (17. apríla 2023) už k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 18C/62/2018 už nemohlo reálne dochádzať. Tu už ústavnému súdu neostal žiaden

priestor na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa, keďže účel namietaných práv bol naplnený.

45. Pokiaľ sťažovateľ svoje námietky doplnil a smeroval ich aj proti postupu okresného súdu pri rozhodovaní o trovách konania, je potrebné aj tieto vyhodnotiť ako neopodstatnené. Ako totiž ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, o trovách konania bolo vyšším súdnym úradníkom rozhodnuté, a to uznesením z 12. septembra 2024, ktoré sťažovateľ (ako žalovaný v 3. rade) napadol sťažnosťou a o nej dosiaľ nebolo možné rozhodnúť, keďže sťažovateľ medzičasom namietol zaujatosť všetkých sudcov okresného súdu. Rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu k žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade nadobudlo právoplatnosť 16. októbra 2024. Okresný súd teda rozhodol v zákonom stanovenej lehote, keď koncom júla 2024 mu bol vrátený spis z najvyššieho súdu a už v septembri 2024 o trovách rozhodol.

46. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol jednak podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, ale sčasti aj podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene, pre nedodržanie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde, ktoré sa nesporne vzťahuje aj na konania o namietaní porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 28/2020, I. ÚS 191/2022, I. ÚS 261/2022).

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 13C/72/2018:

47. Obdobný záver o zjavnej neopodstatnenosti platí aj vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti, pretože ústavná sťažnosť bola podaná v čase, keď konanie o žalobe sťažovateľa o vypratanie nehnuteľnosti z 12. novembra 2018 už bolo skončené zmierom (právoplatným 17. februára 2023), rovnako tak rozhodnutie o výške náhrady trov konania nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2023. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 17. apríla 2023, preto v tejto časti ústavný súd nepristúpil k vecnému posúdeniu primeranosti dĺžky konania. K namietanému porušovaniu sťažovateľom označených práv už v tomto konaní nemohlo dochádzať, pretože jeho právna istota už bola nastolená.

48. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/72/2018 odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 18C/59/2020 a jeho uznesením č. k. 18C/59/2020-808 z 11. apríla 2024:

49. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014) judikoval, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch, resp. ak argumenty sťažovateľa nepreukázali v čase podania ústavnej sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, III. ÚS 720/2016).

50. Z chronologického prehľadu úkonov vykonaných v napadnutom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý si ústavný súd vypracoval na základe predloženého súdneho spisu okresného súdu pre potreby predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti, vyplýva, že napadnuté konanie sa začalo 28. augusta 2020 na základe žaloby sťažovateľa a okresný súd rozhodol rozsudkom z 12. októbra 2021 (po 14 mesiacoch) o jej zamietnutí. Rozsudok súdu prvej inštancie bol uznesením krajského súdu z 3. marca 2023 (po ďalšom roku a piatich mesiacoch) zrušený a v čase podania ústavnej sťažnosti (17. apríla 2023) bola vec po odvolacom konaní vrátená okresnému súdu.

51. Následne okresný súd rozhodoval o návrhu sťažovateľa na zmenu žaloby (rozšírením) a na vydanie neodkladného opatrenia a na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a uznesením z 19. apríla 2023 mu v podstatnej miere vyhovel. Ďalší postup okresného súdu bol do značnej miery ovplyvnený správaním sťažovateľa a tiež žalovanej, ktorí opakovanými podaniami adresovanými súdu spôsobili, že v súvislosti s podaným odvolaním oboch strán sporu proti uzneseniu z 19. apríla 2023 mohla byť vec postúpená krajskému súdu na rozhodnutie až v auguste 2023.

52. Ústavný súd má zo súdneho spisu ďalej preukázané, že okresný súd realizoval jednotlivé procesné úkony plynule aj od septembra 2023 (po vrátení veci z krajského súdu) a v jeho postupe neboli zistené žiadne obdobia ani krátkodobej nečinnosti.

53. Posudzujúc dĺžku napadnutého konania k dňu podania ústavnej sťažnosti (dovtedy v trvaní dvoch rokov a ôsmich mesiacov na dvoch inštanciách), ústavný súd dospel k jednoznačnému záveru, že v tejto časti ústavnej sťažnosti sú námietky sťažovateľa o nečinnosti súdu a jeho postupom spôsobených priet'ahoch v konaní neopodstatnené. Za neefektívnu činnosť okresného súdu nemožno považovať ani tú skutočnosť, že jeho rozsudok z 12. októbra 2021 bol krajským súdom zrušený, keďže odvolací súd uznal, že žalovaná užívala predmetnú nehnuteľnosť na základe neodkladného opatrenia nariadeného v súvisiacej veci, a preto mal súd prvej inštancie vyhovieť návrhu sťažovateľa a konanie prerušiť do právoplatného skončenia sporu o neplatnosť dražby.

54. Vzhľadom však na doterajšiu celkovú dĺžku konania, keď aktuálne v čase rozhodovania ústavného súdu trvá konanie štyri a pol roka (z toho vyše roka bola vec na krajskom súde a najnovšie bude o veci rozhodovať najvyšší súd, pozn.) a dosiaľ nie je právoplatne skončené, sa priebeh napadnutého konania z pohľadu časového rámca nejaví ako úplne optimálny. No na druhej strane je potrebné prihliadnúť na to, že okresný súd nezostal v konaní nečinný ani po podaní ústavnej sťažnosti, keď: (i) uznesením z 19. apríla 2023 rozhodoval o návrhu sťažovateľa na zmenu žaloby, vydal neodkladné opatrenie a nariadil zabezpečovacie opatrenie, (ii) uznesením z 9. novembra 2023 zastavil konanie v časti o nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu späťvzatia návrhu sťažovateľom, (iii) uznesením z 11. apríla 2024 nariadil vo veci znalecké

dokazovanie a ustanovil znalca, (iv) uznesením zo 17. júla 2024 rozhodoval o (opakovanom) návrhu sťažovateľa na zmenu žaloby (rozšírením), (v) nariadil niekoľko termínov pojednávania, (vi) posudzoval sťažovateľom vznesenú námietku zaujatosti sudcu a napokon (vii) postúpil vec najvyššiemu súdu v súvislosti s návrhom samotného sťažovateľa na prikázanie veci inému súdu. Preto možno spoľahlivo uzavrieť, že sťažovateľom namietaná „nečinnosť a neefektívna činnosť“ okresného súdu a „neprimeraná dĺžka konania“ prezentovaná v doplneniach ústavnej sťažnosti sa zatiaľ nepreukázala a sťažovateľom tvrdené „prietahy“ nenapĺňajú svojou intenzitou požiadavku závažnosti do takej miery, aby táto dosiahla ústavnoprávny rozmer. Navyše, treba zohľadniť aj predmet sporu a charakter prejednáwanej veci, ktorá sa *prima facie* javí ako fakticky zložitejšia.

55. Aj samotná procesná aktivita sťažovateľa, ktorý podal proti meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie, a rovnako tak proti uzneseniu z 19. apríla 2023, ktorým bolo vyhovené návrhu sťažovateľa (pre úplnosť treba uviesť, že proti tomuto uzneseniu odvolanie podala aj žalovaná), objektívne viedla k predĺženiu napadnutého konania; postup odvolacieho súdu však sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou ani nenamietal.

56. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že už pri predbežnom prejednaní sporu, ktoré prebehlo 20. júla 2021, sťažovateľ trval na prerušení konania do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dražby, čo si odporuje s jeho požiadavkou rýchleho a skorého rozhodnutia vo veci samej formulovanou počas konania v jeho sťažnostiach adresovaných predsedníčke okresného súdu.

57. Komplexným posúdením veci s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku napadnutého konania od jeho začatia do súčasnosti vrátane obdobia rozhodovania súdom druhej inštancie o odvolaní sťažovateľa proti meritórnemu rozhodnutiu (v trvaní jedenástich mesiacov) a o odvolaní oboch strán sporu proti nariadeniu neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia (v trvaní jedného mesiaca) ústavný súd nevzhladol v postupe okresného súdu také pochybenia, ktoré by mali za následok vznik neodôvodnených prietahov. K takémuto záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy a zložitosti veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 50/2015).

58. Sumarizujúc uvedené, prihliadajúc na aktuálnu procesnú situáciu vyvolanú sťažovateľom (postúpenie veci najvyššiemu súdu), ako aj všetky okolnosti prípadu, ústavný súd nenachádza priestor na vyslovenie záveru o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľom tvrdené prietahy v napadnutom konaní totiž nedosiahli takú intenzitu, aby po prijatí ústavnej sťažnosti bolo možné dĺžku namietaného konania jednoznačne kvalifikovať ako neprimeranú a ústavne neakceptovateľnú.

59. Vychádzajúc z konkrétnych okolností danej veci, ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľom namietaných práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

60. K záveru o zjavnej neopodstatnenosti je potrebné dospieť aj vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 18C/59/2020-808 z 11. apríla 2024, keďže v danom prípade nič nesignalizuje ich možné porušenie. Postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo predmetné uznesenie obratom zrušené, a to uznesením z 30. apríla 2024. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

61. V Závere tejto časti odôvodnenia ústavný súd pripomína, že v prípade, ak by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k neospravedliteľným priet'ahom, sťažovateľ sa môže po splnení všetkých zákonných predpokladov obrátiť na ústavný súd s novou ústavnou sťažnosťou spĺňajúcou všetky náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

III.4. K namietanému porušeniu práv postupom ministerstva a jeho rozhodnutím č. 17552/2023/151 z 8. augusta 2023 a postupom krajského súdu a jeho listom sp. zn. SprS/4009/23 z 20. júna 2023 a listom sp. zn. 1SprS/4016/2023 z 8. apríla 2024:

62. Námietky sťažovateľa smerované proti odpovedi ministerstva a listom predsedu krajského súdu na jeho sťažnosti na priet'ahy v konaní ústavný súd vyhodnotil ako zjavne neopodstatnené, a to z dôvodu, že v posudzovanom prípade totiž sťažovateľ namieta postup administratívneho charakteru upravený zákonom o súdoch, v rámci ktorého sa nerozhoduje bezprostredne o právach, resp. povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (m. m. IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 210/2011, IV. ÚS 509/2012, II. ÚS 176/2019).

63. Namietaný administratívno-právny postup krajského súdu, ako aj ministerstva nemožno považovať *ratione materiae* za súčasť práva na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie, pretože tu nejde o konanie, v ktorom by sa bezprostredne rozhodovalo o právach, resp. povinnostiach sťažovateľov (pozri napr. IV. ÚS 210/2011, IV. ÚS 326/2011, IV. ÚS 242/2013, I. ÚS 510/2017). Vzhľadom na to ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.5. K namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/168/2022:

64. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti (v doplnení z 9. mája 2024) namieta priet'ahy aj v postupe najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/168/2022 a žiada aj o preskúmanie tohto konania. Ako uvádza sám sťažovateľ, predmetné dovolacie konanie na najvyššom súde začalo 9. augusta 2022 a vo veci bolo rozhodnuté uznesením sp. zn. 2Cdo/168/2022 z 30. mája 2024, právoplatným 18. júla 2024 tak, že dovolanie [REDAKOVANÉ] bolo odmietnuté. Z uvedeného vyplýva, že právna istota sťažovateľa nastolená v predmetnej veci (v konaní o neplatnosť dražby, pozn.) rozsudkom krajského súdu č. k. 8Co/17/2022-683 z 31. marca 2022, právoplatným 10. mája 2022, nebola rozhodnutím najvyššieho súdu prelomená, a preto sťažovateľ neopodstatnene namieta aj toto konanie. Aktuálne je už aj v tejto veci konanie skončené a ústavný súd nenachádza možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa postupom najvyššieho súdu. Vzhľadom na to ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.6. K namietanému porušeniu práv matky sťažovateľa:

65. Ústavný súd už judikoval, že o sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom, prípadne rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom namietaného konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti.

66. Ústavný súd konštatuje, že matka sťažovateľa nie je (nebola) sporovou stranou žiadneho z napadnutých konaní a keďže fyzická osoba alebo právnická osoba môže uplatniť námietku porušenia svojich základných práv a slobôd, ak bola/mala byť účastníkom napadnutého konania (II. ÚS 191/04, III. ÚS 117/08), nie je matka sťažovateľa oprávnenou osobou na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu a namietanie porušenia označených práv.

67. Vzhľadom na to je ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie práv jeho matky, potrebné už pri predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

68. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

III.7. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

69. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

70. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhoviecie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

71. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom (ako to vyplýva z predchádzajúcich častí odôvodnenia tohto uznesenia) je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd

tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovet (bod 2 výroku uznesenia).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 7. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu